

Trykk 422

Trykt i mars 1978

Tjenesteskifter utgitt av Norges Statsbaner

Hovedadministrasjonen

**Forskrifter
for bruk av motorvogntogsett
og skinnetraktorer**

4. utgave

Gjelder fra og med 1. april 1978.

*Ved dette trykk oppheves 3. utgave av trykk 422,
utgitt i 1966*

Reklametrykk A.s
Bergen 1977

Eks.1

• 625.283(181)AaB.

Liste over rettelsesblad.

Rettelsesbladet skal etter foretatt rettelse av trykket registreres her.

Rettelsesblad			Rettelsesblad		
nr.	Innført		nr.	Innført	
	den	av		den	av
1			19		
2			20		
3			21		
4			22		
5			23		
6			24		
7			25		
8			26		
9			27		
10			28		
11			29		
12			30		
13			31		
14			32		
15			33		
16			34		
17			35		
18			36		

Trykk 422 deles ut til:

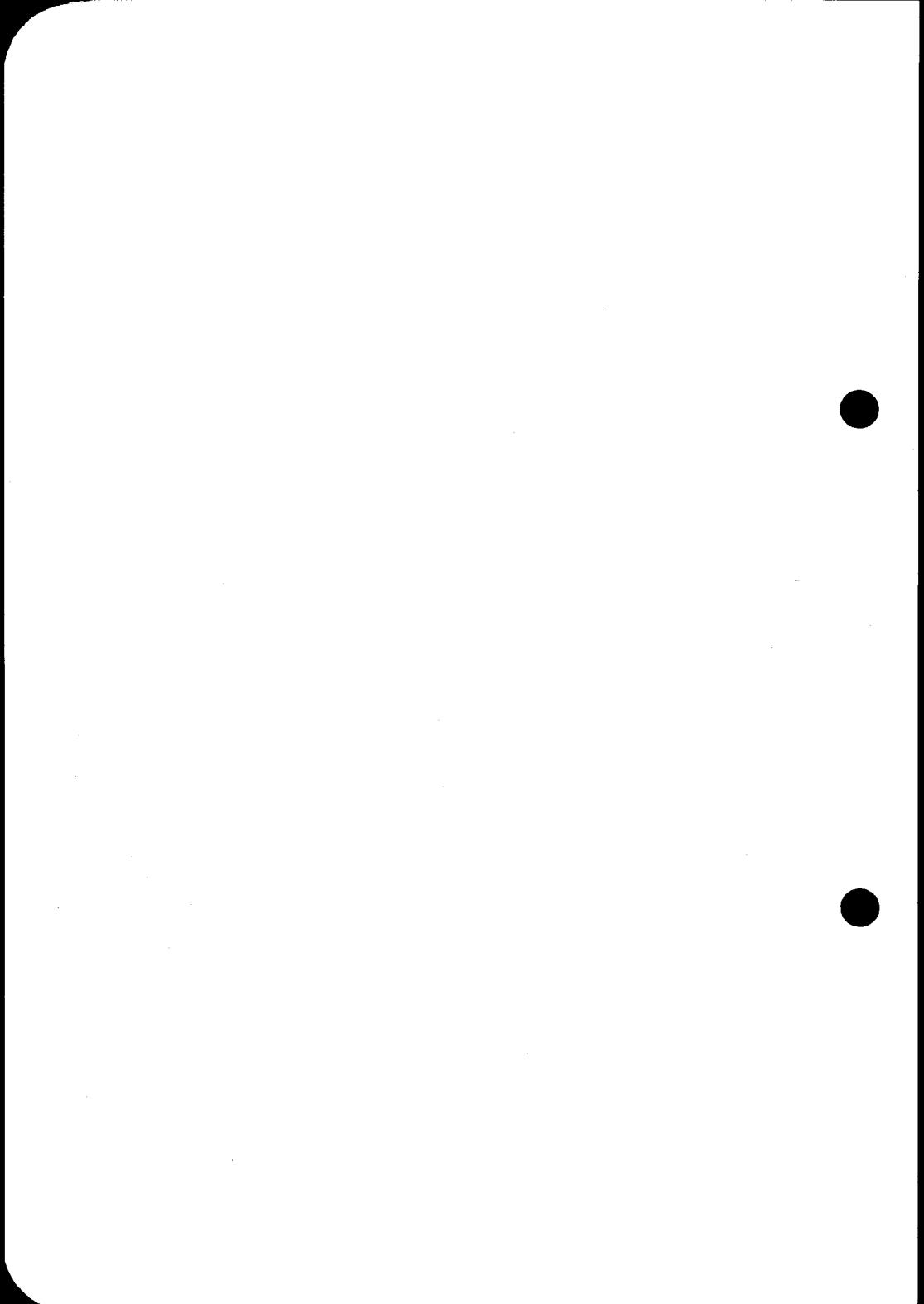
Stasjonene
Kond.pers.
Lok.pers.
Lokstallpers.

Vognvisitører
Vedk. verksmestere og verkstedformenn
Adm.

INNHOLD

	Art. nr.
Alminnelige bestemmelser	
Sammensetning	1
Motorvognførere	2
Tog bemannet med en mann	3
Tog bemannet med minst to mann	4
Elektriske motorvogntogsett	
Type 65, 67 og 68	10
Type 69	11
Diverse bestemmelser	13
Dieselmotorvogntogsett	
Type 86 og 91	20
Motorvogn type BM 87	21
Skinnetraktorer	
Diverse bestemmelser	30
Uvirksomme motorvogner (motorvogntogsett), og skinnetraktorer trukket i tog	
Fellesbestemmelser	40
Spesielle bestemmelser for elektriske motorvogner (motorvogntogsett)	41
Spesielle bestemmelser for dieselmotorvogner og styrevogner for disse	42
Spesielle bestemmelser for skinnetraktorer	43

Alminnelige bestemmelser.

1. Sammensetning.

Motorvogntogsett settes normalt sammen slik at det blir et førerrom i hver ende av toget.

Skal toget kunne manøvreres fra begge ender, må det bare koples inn vogner som er utstyrt med koplinger og gjennomgående ledninger som er nødvendige for manøvreringen.

2. Motorvognførere.

Som fører av *motorvogn* skal anvendes lokomotivfører eller lokomotivfører-assistent som er godkjent til lokomotivførertjeneste, med følgende unntak; tak;

Som fører av spesialmateriell med egen fremdrift (se trykk 405.1) kan anvendes personale som er godkjent som fører av skinnetraktor eller tung motortralle på linjen (se trykk 203.13).

3. Tog bemannet med én mann: Motorvognfører er togfører.

1. Motorvognen skal ha virksomt sikkerhetsbremseutstyr.

Sikkerhetsbremseapparat (og eventuell automatisk manøverstrømbryter eller motorutkoplingsanordning) skal av motorvognføreren prøves daglig før eller under *dagens første tur* (se trykk 405.5).

Har toget styrevogn, skal prøvingen foretas også fra styrevognens førerrom.

For prøvingen gjelder samme regler som for lokomotiver med enmannsbetjening (se trykk 405.1).

2. I tog med reisende er største tillatte akselantall 12.

Reisende befondres i de 2 forreste vogner.

I tog uten reisende (tomtog) er største tillatte akselantall 36.

3. Kommer underveis det automatiske sikkerhetsbremseutstyr eller trykluftbremsen i uorden, kan toget når det består av bare motorvogn, kjøres fram til sitt bestemmelsessted, men kjørehastigheten skal da ikke overstige 45 km pr. time. Består toget av flere vogner, skal lokomotivføreren med forsiktighet og nedsatt hastighet kjøre toget fram til nærmeste stasjon, hvor nærmere ordre innhentes.

4. Tog bemannet med minst to mann: Lokomotivfører og togfører.

1. Sikkerhetsbremseapparatet skal prøves som foreskrevet. Må toget unntaksvis framføres fra utgangsstasjonen uten virksomt sikkerhetsbremseutstyr gjelder bestemmelsene i trykk 405.1.

Merkes noe usedvanlig med hensyn til togets gang, må togføreren etter omstendighetene enten straks stoppe toget eller gå over til motorvognføreren for nærmere å undersøke årsaken og, om nødvendig, derfra stoppe toget.

Kommer underveis det automatiske sikkerhetsbremseutstyr i uorden, skal togføreren under den videre kjøring fram til bestemmelsesstedet oppholde seg i samme førerrom som motorvognføreren, eller i førerrom forrest i toget (se pkt. 2).

2. Når motorvogntog p.g.a. feil ved fjernstyringsutstyret e.l. ikke kan manøvreres fra forreste førerrom, skal det forholdes på følgende måte:

Hvis kjøringen skal foregå over en forholdsvis lang strekning, bør toget om mulig skiftes om slik at motorvogn eller manøvrerbar styrevogn kommer forrest i toget.

Ved kjøring over kortere strekninger (f. eks. lokaltog) skal lokomotivføreren ta plass i annet førerrom og derfra betjene kjørekontrolleren og førerbremseventilen. Togføreren (eller annen tjenestemann godkjent til sikkerhetstjeneste i tog) skal ta plass i forreste førerrom og holde utkik framover i kjøreretningen. Bestemmelsene i trykk 405.1 må følges.

Ved slik kjøring gjelder følgende bestemmelser om kjørehastighet:

Har forreste førerrom i toget virksom konduktørbremsekran som betjenes av utviksmannen, og lokomotivføreren manøvrerer fra førerrom i forreste vogn, kan toget framføres med ordinær kjørehastighet.

Hvis lokomotivføreren manøvrerer fra førerrom lenger bak i toget må togets kjørehastighet ikke overstige 50 km pr. time.

Har forreste førerrom i toget *ikke* virksom konduktørbremsekran og lokomotivføreren manøvrerer fra førerrom i forreste vogn, må togets kjørehastighet ikke overstige 50 km pr. time.

Hvis lokomotivføreren manøvrerer fra førerrom lenger bak i toget, må togets kjørehastighet ikke overstige 20 km pr. time.

Hvis toget ikke fører reisende, kan kjørehastigheten økes til 30 km pr. time.

3. Den som skal tjenestgjøre som togfører i tog som kjøres med motorvogn, skal kjenne til hvordan motorstrømmen slås av eller motoren stoppes, trykkluftbremsen settes på og signalføyten brukes.

Lokomotivføreren skal forvisse seg om at vedkommende kjenner til dette, og eventuelt demonstrere det for ham før toget settes igang.

5-9. (Reservenummer.)

Elektriske motorvogntogsett.

10. Motorvogntogsett type 65, 67 og 68.

1. Et togsets normale størrelse er 12 aksler: motorvogn, mellomvogn og styrevogn. Togsett av denne størrelse kan kjøres i alle stigninger inntil 28 %.

På betingelse av:

gunstige føreforhold, at igangsettingsforholdene ellers ikke er særlig vanskelige og at akseltrykket på tilkoplede vogner medregnet vekt av passasjerer og gods gjennomsnittlig ikke overskridt 9,5 tonn

kan andre vogntyper framføres og følgende akselantall nyttes:

I tog med

1–4 rutemessige igangsettinger pr. 20 min. kjøretid:

Motorvogn type	BM 65/67				BM 68	
	14	18	22	28	22	28
Bestemmende stigning i % inntil	14	18	22	28	22	28
Akselantall	18	16	14	12	14	12

I tog med

5–8 rutemessige igangsettinger pr. 20 min. kjøretid:

Motorvogn type	BM 65/67				BM 68	
	14	18	22	28	22	28
Bestemmende stigning i % inntil	14	18	22	28	22	28
Akselantall	16	14	12	—	12	10

2. Togsett med størrelse som foran bestemt, kan koples sammen og kjøres i fellessstyring.

Hvor det samlede akselantall etter foranstående regler skulle være 24, kan ytterligere en toakslet vogn tas med, slik at akselantallet blir 26.

I tog med tre eller flere motorvogner skal det samlede akselantall ikke overstige 40.

3. Togstørrelsen må, når ikke alle motorer i togsettet arbeider, ikke overstige 1 boggvogn pr. arbeidende motor.
4. Består togsettet av motorvogn + 3 vogner med elektrisk oppvarming, må det påses at togvarmestrømmen ikke overstiger 100 amp. for type BM 65 og BM 67.

11. Motorvogntogsett type 69.

1. Et togsets normale størrelse er 8 aksler:
motorvogn og styrevogn.
2. Inntil 4 slike togsett kan koples sammen og nytes i fellesstyring.
3. På togsett med elektrisk bremse må det p.g.a. reduksjon i elektrisk bremsekraft kjøres manuelt når en motor er utkoplet.
4. Togvarmestrømmen pr. transformator må ikke overstige 142 A.

12. (Reservenummer.)**13. Diverse bestemmelser.**

1. Under kopling av manøverstrømkoplingene og varmekoplingene skal normalt strømavtakere være senket, manøverstrømbryter på bryter- og trykknappetavle samt topolet bryter for manøverstrøm og voltmeterledning være utkoplet. Videre skal togvarmekontaktoren være utkoplet (se trykk 413.3).

Ved kopling av manøverstrømkoplingene må det påses at tetningskantene mellom stikker og kontaktdåse tetter fullstendig, og at begge medbringerarmene på lokket trykker på stikkerens knæster.

Nøkler og håndtak skal låses inn, med unntak av den vogn det skal kjøres fra (se trykk 510).

Ved sammenkoppling av flere motorvogntogsett med hevede strømavtakere, må den som skal kople på forhånd konferere med lokomotivføreren om at nøkler og håndtak er innelåst, og at bryter- og trykknappetavle i den vogn det skal kjøres fra er låst i utkoplet stilling. Videre skal han oppbevare håndtaket for 2-polet bryter for den motorvogn som skal levere manøverstrøm og hjelpestrøm.

For motorvognsett type BM 69 gjelder spesielle regler.

2. For kjøring av de ulike typer elektriske motorvogntogsett i *fellesstyring* gjelder følgende:

Type 65 og 67 kan uten videre kjøres i fellesstyring.

Type 68 kan rent unntaksvis kjøres i fellesstyring med type 65 og 67.

Type 69 kan ikke kjøres sammen med andre togsett.

3. Endedørene skal være låst når 2 motorvogner type BM 65 eller en av disse vogner og en personvogn med innelukket plattform og med endedører som slår utover, går sammenkoplet i tog.

Avstanden mellom dørene er for kort til at de kan åpnes samtidig, og togbetjening som må bruke overgangen mellom slike vogner under togets kjøring, må låse endedøren i den vogn som forlates før endedøren i den andre vogn åpnes.

14-19. (Reservenummer.)

Dieselmotorvogntogsett.

20. Motorvogntogsett type 86 og 91.

1. For motorvogner type BM 86 og BM 91 er største tillatt belastning 7,5 tonn, som svarer til ca. 90 voksne reisende med litt bagasje.
2. Et togsets normale størrelse er 8 aksler: motorvogn og styrevogn. Ved behov kan godsvogner tilkoples.
Avgjørende for togstørrelsen er dragkroken (lett dragstell) og motoreffekten.
Samtlige vogner skal være utstyrt med P-bremse.
3. Motorvogn av type 86 og 91 kan tilkoples en vekt på inntil 60 tonn.
4. Flere togsett av normal størrelse (8 aksler), kan koples sammen og kjøres i fellesstyring.
Under forutsetning av at alle motorvogner arbeider, og at toget har gjennomgående trykkluftbremse, kan inntil 3 togsett koples sammen og kjøres i fellesstyring.
(Vedrørende instrumenter for motorturtall, se trykk 712.01.)
Et togsett bestående av 2 arbeidende motorvogner og 2 styrevogner kan ytterligere ta med en styrevogn, eventuelt godsvogn, såfremt dennes bruttovekt ikke overstiger 30 tonn.
5. Toget skal så vidt mulig betjenes fra en motorvogn når motorvognene arbeider i fellesstyring.
Ved kjøring av 2 eller 3 motorvogner og 3 styrevogner sløyfes kopling av direktebremseledningens trykkluftslange.
Togsett med motorvogner som kjøres i fellesstyring betinger ingen reduksjon i den tillatte kjørehastighet.
6. Når motorvognene i et togsett er betjent og arbeider uavhengig, gjelder følgende:
  - a. Kjørehastigheten begrenses til 80 km pr. time.
  - b. Motorvognførerne må nøye passe på at den tillatte belastning av dieselmotorene ikke overskrides. Særlig ved igangsetting må vises stor forsiktighet. Den bakre motorvogn settes først forsiktig i gang.
  - c. Signaler gis som for hjelpekomotiv bestemt (se trykk 401).

7. En betjent og arbeidende motorvogn type BM 86 eller BM 91 med en styrevogn eller tilhenger (eventuelt 2 styrevogner eller godsvogner på strekninger hvor distriktsjefen tillater det) kan tillates tilkoplet bak i tog som kjøres med lokomotiv og personboggivogner, eller etter lokomotiv, så fremt trykkluftbremsen er gjennomgående og virksom på alle vogner. Togets kjørehastighet må ikke overstige 80 km pr. time.

Signaler gis som for hjelpelokomotiv bestemt (se trykk 401).

Når hjelpelokomotiv må anvendes i tog som kjøres med motorvogn type BM 86 eller BM 91, skal dette alltid være tilkoplet og lokomotivets trykkluftbremse skal betjenes fra forreste førerrom i toget. Antall aksler mellom første vogn og hjelpelokomotiv må ikke overstige 12 aksler. Ved igangsetting bør hjelpelokomotivet settes i gang først.

8. Styrevognene for motorvogner type BM 86 og BM 91 er utstyrt med en avstengingskran for trykkluftbremseens førerbremseventil og en manøverstrømbryter.

Avstengingskranen og manøverstrømbryteren betjenes med felles håndtak.

Avstengingskranen er anbrakt i rørledningen mellom førerbremseventilen og vannutskilleren i den gjennomgående hovedledning for trykkluftbremsen. Kranens håndtak har 2 stillinger: «Styrevogn» og «Tilhenger-vogn».

Når vognene skal brukes som styrevogn for nevnte motorvogner, må håndtaket stå i stilling «Styrevogn».

21. Motorvogn type BM 87.

1. Den største tillatte belastning er 6,0 tonn, som svarer til ca. 70 voksne reisende med litt bagasje.
2. Motorvogn type BM 87 skal vanligvis kjøres alene. På strekning *uten linjeblokk* tillates tilkoplet en tilhengergodsvogn litra Gx.

To motorvogner av type BM 87 kan kjøres sammenkoplet når de er utstyrt med spesiell drag- og støtinnretning. Slik sammenkopling må ikke skje med motorkraft, bare med håndkraft, eventuelt ved spetting. Bremseledningene skal være sammenkoplet.

Begge motorvogner skal være betjent av motorvognfører, og det er tillatt å ta med reisende i begge vogner.

Motorvogner type BM 87 tilfredsstiller ikke fordringene i trykk 405.1 med hensyn til buffere og trekk- og koplingsanordning og kan derfor ikke koples til lokomotiv- og vognmateriell på vanlig måte.

3. Hvis trykkluftbremsen på motorvogn type BM 87 skulle bli ubrukbar underveis, kan motorvognen kjøres videre håndbremset, men kjørehastigheten må i tilfelle ikke overstige 30 km pr. time.

22-29. (Reservenummer.)

Skinnetraktorer.

30. Diverse bestemmelser.

1. For opplæring som fører av skinnetraktor uttas tjenestemenn som anses skikket for det. Vedkommende skal før han settes til selvstendig tjeneste på skinnetraktor, være opplært og godkjent etter bestemmelsene i trykk 203.13.
2. Største tillatte kjørehastighet skal være angitt på traktoren. For traktorer uten trykkluftbremse er bremset vekt lik traktorens påskrevne vekt.
Oversikt over adhesjonsvekt, bremset vekt og største kjørehastighet for skinnetraktorer utstyrt med trykkluftbremse er tatt inn i driftshåndboka.
De skinnetraktorer som er utstyrt med førerbremseventil type St 60, må ikke ha flere enn 20 vognaksler tilkoplet den gjennomgående hovedledning.
Av disse kan høyst 16 vognaksler ha virksom trykkluftbremse.
De skinnetraktorer som er utstyrt med førerbremseventil type St 125, må ikke ha flere enn 28 vognaksler tilkoplet den gjennomgående hovedledning.
3. Hvis *tog uten konduktør* kjøres med skinnetraktor og har flere enn 4 vognaksler, skal skinnetraktoren ha tomannsbetjening.
For øvrig skal skinnetraktorer i alminnelighet være betjent av bare 1 mann.
4. Elektrifiseringsanleggenes strømavtakervogn (toakslet) og revisjonsvogn (fireakslet), tilsammen 6 aksler, tillates kjørt med skinnetraktor med enmannsbetjening, uten trykkluftbremse, på alle baner hvor største stigning ikke er mer enn 25 %, uten at konduktør følger med.
Revisjonsvognens skrubremse skal være betjent.
5. Kabelanleggets skinnetraktor og inntil 6 vognaksler samt baneavdelingens sprøytetog bestående av skinnetraktor og 6 vognaksler tillates kjørt med enmannsbetjening på skinnetraktoren uten at konduktør følger med.
Antall etterhengte vognaksler må ikke i noe tilfelle overstige det som er bestemt i trykk 402.

31-39. (Reservenummer.)

Uvirksomme motorvogner (motorvogntogsett) og skinnetraktorer trukket i tog.

40. Fellesbestemmelser.

1. *Uvirksom motorvogn kan framføres i tog med den for vognen største tillatte kjørehastighet.*

Har vognen skader som betinger nedsettelse av kjørehastigheten, må kjørehastigheten fastsettes av distriktsjefen i hvert enkelt tilfelle.

2. Er det mulig, bør vedkommende tog framføres med hurtigvirkende trykkluftbremse (se trykk 402) og motorvognen skal framføres med virksom trykkluftbremse tilkoplet toget.

Må toget framføres med langsomtvirkende trykkluftbremse skal motorvognen når det er mulig, framføres med virksom trykkluftbremse tilkoplet togets.

Motorvognen medregnes med sin bruttovekt i togets bruttovekt og med sin bremsede vekt i togets bremsede vekt (se trykk 402).

Om anledning til å etterhenge motorvogner ubremset, se de etterfølgende punkter som inneholder særbestemmelser for de forskjellige typer motorvogner.

3. Elektriske motorvogntogsett av typene 65, 67 og 68 kan framføres uten betjening når de trekkes uvirksomme i tog, dersom ikke ekstraordinære forhold tilsier at betjening må være til stede på aggregatet. En enkel visitasjon bør foretas underveis hvis stasjonsopphold gjør det mulig, og strekningen er lang.

Visitasjonen bør normalt utføres av lokomotivføreren, eller av konduktørpersonalet etter samråd med lokomotivføreren. Hvis skader på vognen(e) betinger spesielle tiltak for å få den(de) framført til verksted, skal lokomotivføreren underrettes på forhånd, for overvåkingens skyld. For øvrig skal det tas et raskt ettersyn utvendig og innvendig for å avverge at uregelmessigheter som f. eks. gnistantennelse, varmgang, snø eller vann som har trengt inn, e.l. skal utvikle seg til større skader.

4. På skinnetraktorer skal trykkluftbremsen vanligvis være koplet ut.
5. Sikkerhetsbremseapparat skal koples ut hvis ikke annet er bestemt i særbestemmelser for de forskjellige typer aggregater.
6. En tjenestemann skal ta plass på aggregatet for å ha tilsyn med smøresystemet og bremser. *En* mann kan herunder ha tilsyn med inntil 3 aggregater, forutsatt at vedkommende ikke skal *betjene* håndbremsen. I så fall må det være *en* mann på hvert aggregat. Vedkommende skal være utstyrt med nødvendige håndsignalmidler for eventuelt å kunne vise stoppesignal. (Enkelte typer av skinnetraktorer kan sendes uten betjening — se art. 43).

41. Spesielle bestemmelser for elektriske motorvogner (motorvogntogsett).

1. Elektriske motorvogner skal bare trekkes i tog ved feil og uhell og ved transport til og fra verksted. Distriktsjefen kan fravike denne bestemmelse ved spesiell ordre for hver gang.

2. Elektrisk motorvogn kan trekkes i tog uten at hovedmotorenes kullbørster tas ut hvis det ikke foreligger motorfeil eller annet som tilsier at børstene tas ut.

Etter transporten skal hovedmotorene etterses og ikke settes i drift før ventilatorene — hvis slike finnes — er kjørt en tid slik at kullstøv fra motorens børster samt støv og fuktighet som måtte være trengt inn under transporten, blir fjernet.

Hvis motor koples ut på grunn av feil, men blir liggende i motorvogn som fortsatt er i drift, skal motorens kullbørster tas ut så snart motorvognen kommer i lokomotivstall.

Hvis hovedmotor ikke er koplet ut under transporten, må motoromkopleren ligge i riktig stilling for den kjøreretning som motorvogn skal trekkes i.

3. Strømavtakerne på mange elektriske motorvogner rager også i nedslått stilling ut over laste- og konstruksjonsprofilen. Hvis motorvogn må transporteres over ikke elektrifisert banestrekning, må man derfor på forhånd ha undersøkt om profilet tillater det.

4. Trekkraftaggregatene hovedtransformatorer skal aldri forbines gjennom den elektriske varmekabel. Elektriske motorvogner som trekkes i tog skal derfor normalt ikke tilkoples denne. Derfor kan de normalt ikke oppvarmes (som regel også bare sparsomt blyses) når de trekkes med *senkede* strømavtakere i tog.

Rent unntaksvis kan denne regel fravikes når elektrisk motorvogn (motorvogntogsett) med reisende, på grunn av feil i motorvognen, må trekkes av elektrisk lokomotiv. (Hvorfor det skal forholdes med hensyn til trykkluftbremsen vises til pkt. 7 og 8.) Tillatelse til å varme motorvognen fra lokomotivet kan i så tilfelle gis av distriktsjefen eller den han bemyndiger etter at uttalelse er innhentet fra lokomotivfører eller annen sakkyndig om at motorvognens varmeanlegg (også togvarmekontaktoren) er i orden (se trykk 413.3).

5. Framføring av skadet eller uvirksomt motorvogntogsett type 69 med virksom bremse på en av vognene må bare skje ved at det trekkes av annet sett med sentralkoppel.

Framføring av togsett uten virksom bremse må skje med lokomotiv.

Når togsett må trekkes av lokomotiv, må det ved sammenkopling mellom sentralkoplet og dragkroken på lokomotivet brukes et overgangskoppel.

Overgangskoplet er anbrakt i stryrevognen og er beregnet til bruk bare i nødstilfeller.

Kjørehastigheten må ikke overstige 50 km pr. time.

Hvis det under kjøringen oppholder seg reisende i vognene, må største tillatte kjørehastighet ikke overstige 30 km pr. time.

6. Elektriske motorvogner og styrevogner har 3 typer førerbremseventiler for den gjennomgående trykkluftbremse:
  - a. Førerbremseventil St 125 som *ikke* har innebygget avstengningskran for ledningen fra hovedluftbeholderen.
  - b. Førerbremseventil nr. 7 som har innebygget avstengningskran for ledningen fra hovedluftbeholderen.
  - c. Førerbremseventil type D2, som ikke har sleide, men er utstyrt med gummimembraner og ventiler og ikke har avstengningskran.
7. Når motor- og styrevogner som har førerbremseventil nr. 7 må framføres i trykkluftbremset tog med lokomotiv, må det med hensyn til bremser forholds som angitt i trykk 412 for uvirkssomt lokomotiv i toget.
8. Når motor- og styrevogner som har førerbremseventil type D2 må framføres i trykkluftbremset tog med lokomotiv, gjelder samme regler som nevnt under pkt. 6 med følgende unntak:

Alle førerbremseventiler, både for den gjennomgående og den direktevirrende trykkluftbremse, settes i midtstilling. Førerbremseventil type D2 har ingen sleider som kan løfte seg og derved forårsake uønskede trykkvariasjoner i hovedledningen.
9. Når motorvogn eller styrevogn unntaksvis må framføres uten virksom trykkluftbremse, skal den tilkoples som siste vogn i toget. Vognen kan framføres etterhengt når dette er tillatt etter bestemmelsene i trykk 402, eller den kan framføres med betjent håndbremse.

42. Spesielle bestemmelser for dieselmotorvogner og styrevogner for disse.

1. Dieselmotorvogner skal bare trekkes i tog ved feil og uhell og ved transport til og fra verksted. Distriktsjefen kan fravike denne bestemmelse ved spesiell ordre for hver gang.
2. Motorvogner type BM 86 og BM 91 tillates framført uvirkssomme i tog på følgende betingelser:
  - a. Vendegiret skal låses i midtstilling.
  - b. Da bl. a. sikkerhetsbremseapparatet ikke kan koples ut, skal motorvognen innkoples som siste vogn i toget og framføres uten å være tilkoplet togets hovedledning for trykkluftbremsen. Den tilsynshavende skal betjene motorvognens håndbremse.

For innkopling i vanlige tog er styrevognene foran nevnte motorvogner utstyrt med en avstengningskran for trykkluftbremsens førerbremseventil og en manøverstrømbryter.

Avstengningskranen og manøverstrømbryteren betjenes med felles håndtak.

Avstengningskranen er anbrakt i rørledningen mellom førerbremseventilen og vannutskilleren i den gjennomgående hovedledning for trykkluftbremsen. Kranens håndtak har 2 stillinger: «Styrevogn» og «Tilhengervogn».

Styrevognene tillates framført i vanlige tog når avstengningskranens håndtak står i stilling «Tilhengervogn».

3. Når motorvogn type BM 87 må trekkes, brukes en koplingstang, som finnes opphengt under vognen. Kjørehastigheten skal i tilfelle ikke overstige *50 km pr. time*.

Under kjøring med etterhengt motorvogn type BM 87 skal vognens håndbremse være betjent, og det må vises særlig varsomhet under igangsettning og stopping.

Som regel skal det ikke tillates reisende å følge med i etterhengt motorvogn type BM 87, men distriktsjefen kan i de tilfellene han finner det tvingende nødvendig, gjøre unntak fra denne bestemmelse. Det må etter forholdene kjøres med nedsatt hastighet når reisende følger med i den etterhengte motorvogn, og hastigheten må da under en hver omstendighet ikke overstige *30 km pr. time*.

43. Spesielle bestemmelser for skinnetraktorer.

Uvirksomme skinnetraktorer kan framføres etterhengt uten bremse i tog i den utstrekning og på de betingelser som framgår av etterfølgende tabell.

Skinnetraktorer av typene Skd 213, 214, 217, 220a og 220b kan framføres uten betjening når begge kjeder er avtatt.

Dessuten kan skinnetraktorer av typene Skd 220c og 221 framføres uten betjening når de trekkes uvirksomme i tog, dersom ikke ekstraordinære forhold tilslirer at betjening må være tilstede på aggregatet.

For Skd 220c må det da underveis foretas nødvendig visitasjon og smøring av koplestangslagre.

Litra	Type	Betingelser	Km pr. time	Betingelser	Km pr. time
Ska	205 207 208				
	206		Kan ikke framføres på egne hjul i rutegående tog.		
Skd	213 214 217 220a 220b	Mekanisk etterveksel låst i midt-stilling.	45	Begge kjeder avtatt	60
	220c			Avtatte sidestenger.	20
	221	Vende- og trinnkoppling koplet og låst i midtstilling.	70		